

J.P. Collinge

Topdressen

Topdressen is een corrigerende maatregel. Niet zoals veelal wordt verondersteld, een routinematige werkzaamheid die bij goed greenkeeping hoort. We passen een topdressing toe om viltvorming tegen te gaan, ter egalisatie van het speeloppervlak, verandering van de grondsamstelling in de toplaag en om de vorming van uitlopers van grassoorten met die eigenschap te stimuleren.

Opslag van compost bij Toxandria.

Het materiaal

Het bepalen van het juiste materiaal vereist veel kennis. De samenstelling van het mengsel moet overeenkomen met het karakter van de toplaag. Is eenmaal de samenstelling vastgelegd, dan moet men die voor alle toekomstige dressings constant houden en niet anders dan met deskundige hulp, gaan veranderen. Verkeerd gekozen mengsels veroorzaken storende lagen en wortelbreuk. Dit geeft weer blokkering van de doorlaatbaarheid, waterafstotende effecten, dichtslibbing en slechte wortelgroei. Voor al deze problemen geldt dat het te gebruiken materiaal de hoeveelheid, de timing en de frequentie van de behandeling in een juiste relatie moeten staan met het op te lossen vraagstuk.

Continuïteit

Een constante kwaliteit van het aangeleverde materiaal is van het hoogste belang voor een goed resultaat.

Dit geldt vooral bij een langdurige behandeling zoals een viltbestrijdingsprogramma of een egalisatie van het speeloppervlak. We bouwen op een green immers in de loop van enkele jaren een laag van verschillende centimeters op. Loopt daar een storende laag doorheen dan is deze praktisch niet te verwijderen. Om dit te bereiken dient men de te gebruiken materialen chemisch en fysisch te laten testen en steekproefsgewijs de leveringen op de overeengekomen normen te controleren. Kalk dient totaal afwezig te zijn. Een te hoog gehalte aan fijne fractie veroorzaakt dichtslibbing van de poriën. Een fractie groter dan 2 mm beschadigt de greenmaaier en verhoogt bovendien niet uw populariteit bij de spelende leden.

Vilt

Om viltvorming in de hand te houden dient u regelmatig de topdressing in de viltlaag te brengen.

Op deze wijze verbetert u de doorlatendheid, de beluchting en een goede vochtigheidsgraad van de viltlaag.

Bij een te natte of te droge viltlaag zonder zuurstof treedt geen compostering op.

De optimale pH voor het composteringsproces is 6.0. Omdat de bodemtemperaturen voor een groot deel van het jaar te laag zijn voor een goede compostering, moeten we alles in het werk stellen om van die momenten te profiteren wanneer de omstandigheden goed zijn.

Is het viltprobleem ernstig, dan is het bijvoorbeeld aan te raden om in de topdressing een wat grovere fractie zand te gebruiken om de waterdoorlatendheid van de viltlaag in de winter te verhogen. Immers, een natte viltlaag werkt stagnerend en laat geen zuurstof los.

De toplaag

Door middel van topdressing kan men de toplaag van het profiel beïnvloeden en van compositie doen veranderen.

Door een droge, zandige toplaag te dresen met een meer vochtvasthoudende grond verbetert men de vochtcapaciteit. Door een slecht doorlatende toplaag te dresen met een doorlatende grondsoort, verbetert men de drainage.

Ook door de behandeling met holle penen te combineren met topdressen en inborstelen van de dressing, kan men de toplaag verbeteren, dan wel vilt bestrijden. Dit is een langdurige behandeling maar kan in vele gevallen de enige praktische oplossing zijn.

Mixer om eigen topdressing samen te stellen. Deze mixer is gebouwd uit een 2e hands mixer van een cement-truck.

Greens

Onderzoek op greens heeft aangetoond dat de beste resultaten om vilt te bestrijden of om de gelijkmatigheid van de green te verbeteren, wordt bereikt met de beproefde methode "weinig maar wel vaak". In het groeiseizoen geeft een frequentie van eenmaal dressen in 3 tot 4 weken de beste resultaten. Let wel, wanneer het gras volop in de groei is. In het algemeen past men de dressings-frequentie aan de groeisnelheid van de grassen aan. Een gelijkmatige laag van 1 à 2 mm komt overeen met 0,5 tot 1,0 m³ per 500 m² green. Deze hoeveelheid kan men zonder veel moeite op een droge oppervlakte inwerken zonder storende gevolgen voor machine of speler.

Tees

Intensief gebruikte heren-tees hebben zelden een viltprobleem.

De functie van topdressen op deze plaatsen is die van egalisatie van het oppervlak en om uitholling tegen te gaan.

Men dient er echter voor te waken het (restant) gras niet te verstikken.

Bij de minder gebruikte dames-tees en back-tees bestaat wel het gevaar van viltformatie. Hier kan topdressen wel de functie van viltbestrijding naast die van egalisatie vervullen.

Fairways

Specifieke, plaatselijke problemen kunnen ook hier soms met topdressen verholpen worden. Men dient echter de plaatselijke situatie eerst goed te analyseren voordat men tot een dergelijke maatregel overgaat. Het is mogelijk dat men een arme, zandige fairway kan verbeteren door een topdressingsprogramma. Er zijn voorbeelden dat men de ontwatering van de fairway met een zware, pure zanddressing beduidend verbeterde. Men moet er echter wel zeker van zijn dat de oorzaak van de pijn niet structureel ergens anders zit. Indien men bijvoorbeeld op de fairway een topdressing uitvoert op een viltlaag van 3 à 4 cm, dan vraagt men om problemen. Goed professioneel advies bij onzekerheid is dan ook zeker aan te bevelen.

Het materiaal

Vaak heeft men de keuze het topdressingsmateriaal kant en klaar gemengd te kopen of een geschikte zandsoort zelf te mengen met gekocht organisch materiaal of te mengen met eigen compost.

Men heeft voor een 18 holes baan een minimum van 100 ton topdressing per jaar nodig. Het kostenpatroon van het plaatselijk aanwezige materiaal en de aanwezige faciliteiten zal moeten uitmaken voor welke keus u komt te staan.

De opslag van het materiaal dient op een verharde ondergrond plaats te vinden om vermenging met ongewenste elementen te vermijden. Door de hoop af te dekken is men verzekerd van een niet te natte, goed strooibare dressgrond. Een ideale dressing ontstaat (in gemengde toestand) na een opslag van 9 tot 12 maanden.

De aktie

Het topdressen zelf dient absoluut op een droge ondergrondplaats te vinden.

Het spreekt vanzelf dat het materiaal gelijkmatig moet worden opgebracht en zorgvuldig moet worden ingewerkt.

Het met de hand verspreiden van de dressgrond werd door de ervaren greenkeeper vroeger perfect uitgevoerd. Arbeidskosten en speeldruk maken handmatige verspreiding tot een folkloristisch gebeuren en de machines hebben het werk overgenomen. Het aanbod van topdress machines is groot. Zowel getrokken als zelfrijdend materiaal wordt tegenwoordig o.a. geleverd door de firma's Cushman, Deere, Jacobsen, Sisis, Turfco, Vicon etc.

Het is verstandig om voordat u tot een keuze overgaat, in een vergelijkende proef na te gaan hoe gelijkmatig de betreffende machine uw speciale dressgrond verspreidt en hoe nauwkeurig de hoeveelheden opgebrachte grond geregeld kan worden. Andere factoren van belang zijn: de wieldruk bij volle capaciteit (footprint), de capaciteit, snelheid, wendbaarheid en of de spreiding van de grond de wielbasis overlapt. U dient zich te realiseren dat een volle lading dressgronde een zware wieldruk teweegbrengt. Een droge harde green is tijdens de behandeling dan ook een absolute vereiste.

Tenslotte

Een evaluatie van alle behandelde oppervlakten aan het eind van het seizoen valt aan te bevelen. Is uw inspanning beloond met een verbetering?

Tenslotte, overtuig u ervan dat u voor uw opvolgers geen storende lagen in het bodemprofiel hebt achtergelaten.